ANY IV.—NÚM 115 10 CENTIMS BARCELONA 8 FEBRER

PAPITU

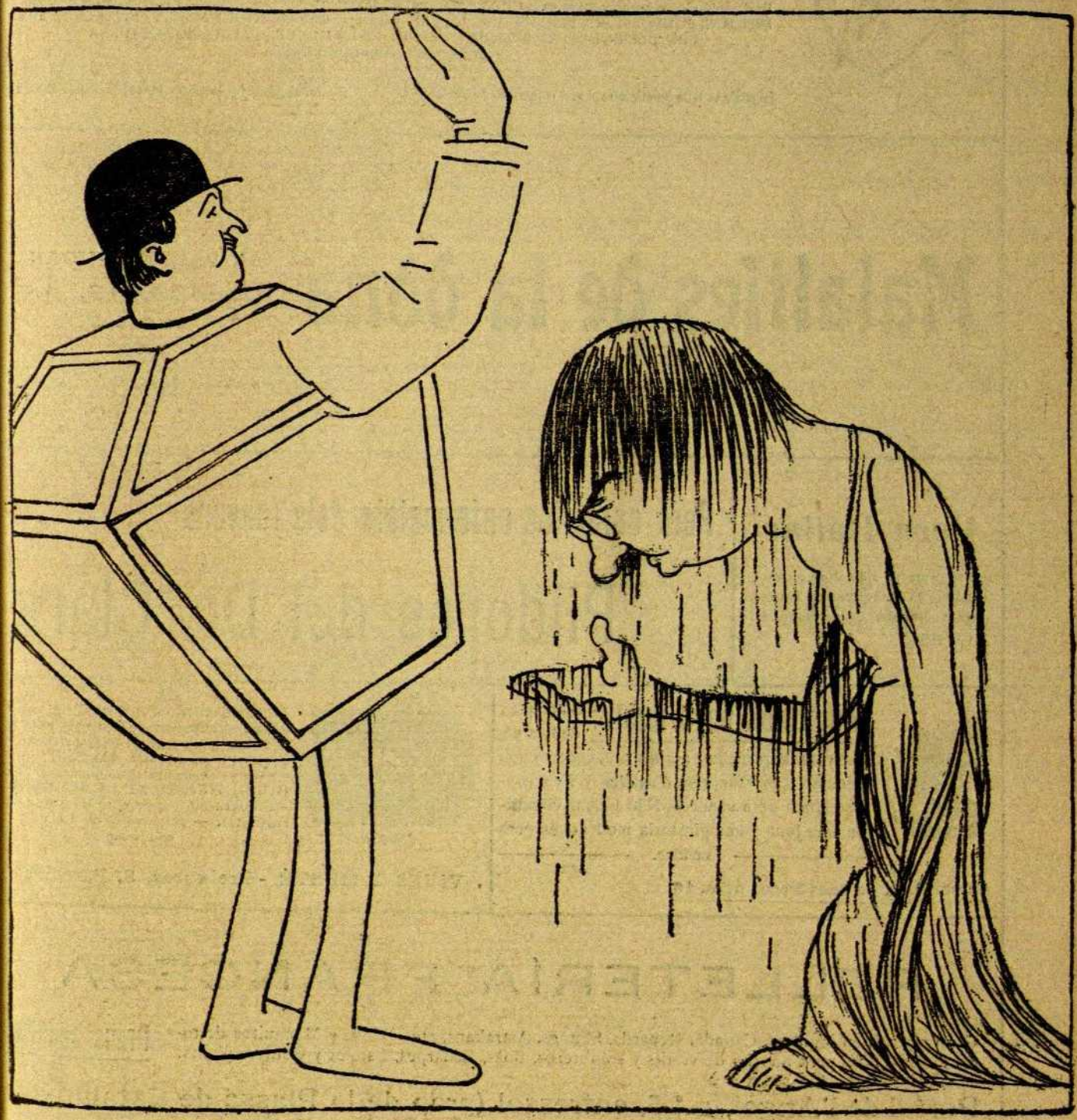

SOCORS ALS NÁUFRECS

D. Alexandre.—Caritat per un pobre nàufrec!

El cos electoral.—Vaja, home, vostè ja s'ha reconegut «condiciones para los negocios».

Demanis pera curar les **MALALTIES NERVIOSES**

Elixir polibromurat Amargós

que calma, regularisa y fortifica els nervis

UNIVERSALMENT RECONEGUT PELS METGES MES EMINENTS

Es d'acció ràpida y meravellosa en la EPILEPSIA, (mal de Sant Pau), COREA (ball de Sant Vito), HISTERISME, INSOMNI, CONVULSIONS, VÉRTIGS, MAL DE CAP (migranya) CATARRO DELS NENS, PALPITACIONS DEL COR, DELIRI, DESVANEIXEMENT, PÉRDUA DE LA MEMORIA, AGITACIÓ NOCTURNA y tota classe d'accidents nerviosos.

Exigeixin en totes les etiquetes el nom registrat de BROMURANTINA

Farmacia del Dr. AMARGÓS, PLASSA DE SANTA AGNA, 9

Malalties de la dòna

DR. FARRÉ Y PIJOAN
BALMES, 13, 1.ER
de 4 á 5

Pera Ballar

sense caure en ridícol en societat, acudiu a la **Ensenyansa Nadal**. Classe particular, Cegos Boqueria, 2, entressol.

Pera curar les enfermetats dels ronyons

Píldores del Dr. Clark

Máquines pera cusir: S'arreglen de tots els sistimes. Especialitat am les d'Escuder y cadeneta. S'en compren d'usades y s'en proporcionen pera vendren. N'hi ha una cilíndrica, una Jona y una giratoria molt noves pera vendre.

Carrer Baix de Sant Pere, núm. 16

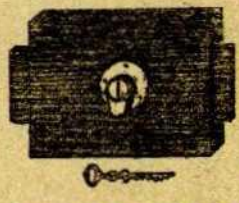

1000 pessetes al qui obri un pany d'aquest sistema.—Mai més robos. —Voleu assegurar el pis, armaris y cualsevol altre classe de moble? Useu els panys de seguretat anomenats BONGORGUE o bé CLAU DE SERRETA. —Construcció y reparació de panys de seguretat. — Reparació de Caixes de caudals.

VIVES Y MUSTÉ. - Freixures, 8, Barcelona

PELLETERÍA FRANCESA

Gran assortit en Martres, Canadà, Renards, Skungs, Astrakans, etc.—Colls y Manguitos de totes classes. Pells pera adorno de vestits y sombreros. Boàs, Echarpes, Estoles y Colliers ploma. **Preus reduits**

Portal de l'Angel, n.° 5, entressol (prop de la Plassa de Catalunya)

ANY IV.—NUM. 115 BARCELONA 8 FEBRER 1911

REDACCIÓ: Pelayo, 38
ADMINISTRACIÓ: Rambla de les Flors, 14, pral.
PREUS DE SUSCRIPCIO
ESPANYA, trimestre . . . . . Ptes. 2
ESTRANGER » . . . . . » 3
Pago anticipat
Dels trevalls publicats en son responsables els seus autors.—No's tornen els originals.

PAPITU

El de les "Cartas á tiros"

No sé si vostès llegeixen l'*Eco de les Neotafies;* jo sí, amb un gran interés. No'm deixo ni la novela, ni els anuncis, ni les fulles de *sport*.

Per si no ho sabíen, en aquestes fulles de *sport* un fulano anomenat *Aldana* y desde Montjuic escríu *Cartas á tiros* al avans anomenat *Eco de les Neotafies*.

Aquest Sr. Aldana potser a casa seva es una bona persona, però per lo que un despendría del diari es un tigre sanguinari; pitjor, ironista-sanguinari.

D'un maüser ne diu *Niña bonita*, d'un Remington una *bufona* y aixís de tots; bateja carinyosament a tots els enginys de fer mal, lo mateix que l'Alejandro Riera batejava les pipes.

El bon senyor s'entreté explicant als seus lectors com desde la plassa de Catalunya se pot fer una matansa a la Diagonal, y explica amb una alegría que encanta l'efecte que faría als *perturbadors*, sentir *clec!* un tret de maüser y veure caure a un company, *clec!* un altre y lo mateix. Ell diu: guillaríen tots. Natural que fugiríen, però si després el trovaven a vostè tot sol potser li faríen un cap nou, y un cap nou es cap trencat.

Jo no sé com a *La Vanguardia* publiquen aquestes cartes. Ni que'ls morts que fassi aquest senyor s'haguessin de fer anunciarl Però, càl serían enterros de pobre.

PENSAMENT

Quan vegis un diari xafardejant la vida privada dels competidors, pensa que va mal la venda.

La amable guardiana

Hi han oficis que no voldría fer de cap manera, tals com taquillero, venedor de diaris dintre un kiosk o encarregada d'un d'aquets pabellons de *water closets*. Aquell estarse com ficat dintre una gabia me faría mals humors y les impertinencies dels que'm demanessin un diari o un bitllet, el mateix efecte que deu fer a un lloro que li demanin que dongui la pota.

Doncs bé, entre aquets infelissos presoners encara hi ha gent xiroia; naturalment que també hi han caderneres que canten engaviades, però una cadernera es un aucell y la encarregada d'un *water* una persona. Això es molta diferencia.

Ne conec una d'encarregada de *water*, que ho es d'aquets engaviats divertits. Quan te veu entrar, posa una cara tan alegre com si arrivés un fill seu, enriquit a les Amèriques; desseguida te pregunta si'l vols de cinc o de deu, t'obre la portella y diu: que vagi bé, y tanca am molta cura. Al cap d'una estoneta s'entera de si tens paper higiènic y quan surts pregunta am gran afecte:

—Ha anat bé?

Jo que soc de bon natural, com es de rigor que ho sigui'l PAPITU, y vaig bé, li acostumo a dar propina, però un día se trovarà am l'*Adam*, o l'*Arpol*, o un altre que vagi restret y li tira una cossa.

No tothom està de broma.

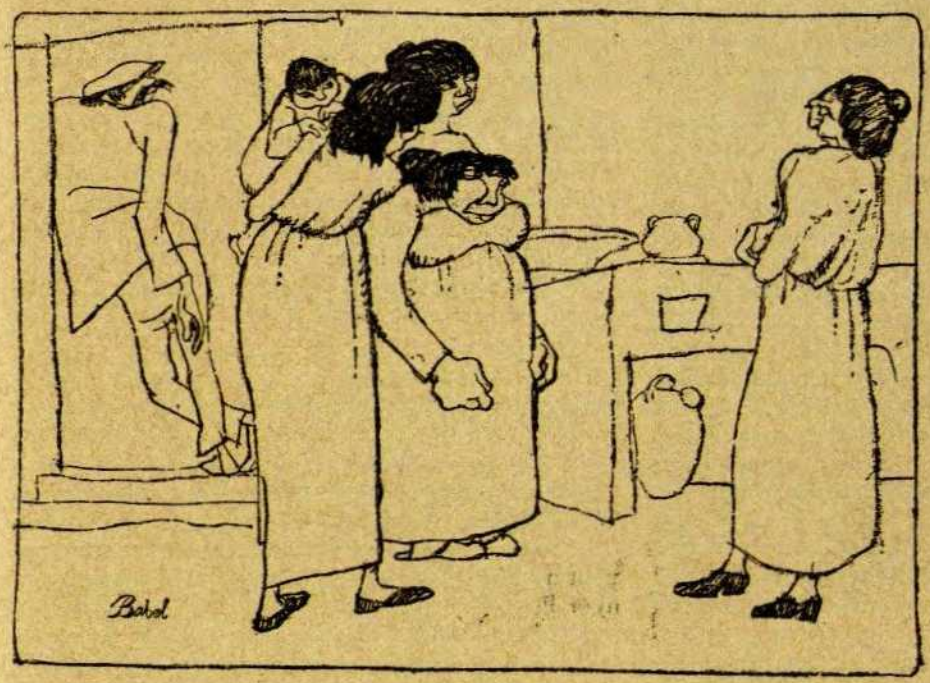

DINER CRIDA DINER
—Vès si ho tenen bé'ls rics que fins les culnes tenen econòmiques.

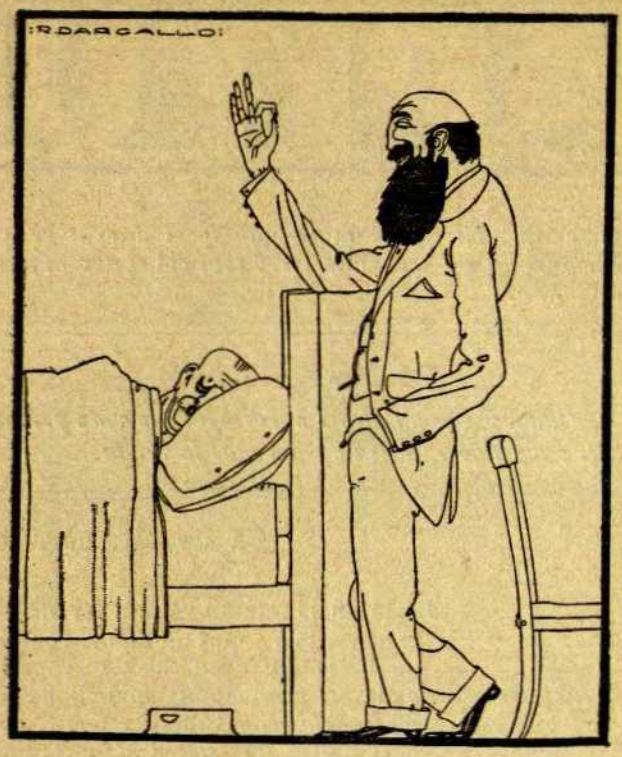

—Vaja, home, no sigues Tossut; parla y espliquet d'un cop si vols que't curi... ¡Fa molt tonto això de tenir una malaltia secreta!

D'estudi

II

Del col-legi Villar me dugueren a un altre, domiciliat en el carrer de Casp; dintre un entressol, fit a fi dels Jesuites. Tinc entès que era una mena de preparatoria pera posarse sota les ordres d'aquets. Casi bé no'n tinc recort de l'estudi aquell; sols vaig romandrehi tres mesos. De totes maneres, tinc present a un mestre vell, a un xicot que, pobret, s'ha tornat ximple y ens explicava que'ls mocs son el suc del cervell y a un gran micaco que creixía en el jardinet y per les branques del qual s'enfilava un gran mico encadenat. Ah! desde aquell jardinet s'oviraven les galeríes del nostre tercer pis y això era un gran consol.

No crec que aquell mestre vell ofengués a ningú de la familia; però am tot, me van treure d'aquell col-legi pera portarme al que devía ser definitiu. Era aquet molt anomenat per aquells temps (avui el regenten escolapis) y tenía el domicili part de cara al Passeig de Gracia y part al carrer de Còrcega. Ocupava dues cases de les anomenades den Salamanca y a més entraven en el seu organisme un reguitzell de quadres, quals dedicades a llocs d'estudi, quals a aules y una llarga, com un día sense pa, que feia de menjador.

El col-legi portava el nom d'un filosop català, el manava un sacerdot y l'administraven una germana d'aquest y la filla d'aquesta. Santa y bona gent tots ells. Que Deu dongui sort als vius y un bon repòs als difunts.

A n'aquet col-legi, de cop ens hi portaven en cotxe; després hi anàrem a peu, no perquè no existissin carruatges, sinó perquè nosaltres voliem fer exercici, la copa en una taverna y devegades campana per l'inconegut procediment de la tarjeta que s'explicarà més endevant si tenim vida y salut.

Com que'avui tampoc no acabarem, aquells temps de l'anar a peu els deixarem pera un altre setmana y avui farem relació dels anys en que'ns portaven a cavall; els d'avans de comensar el batxillerat o de fer la comunió.

Els empleats subalterns eren un sacs de verí; comensant per un porter, qui per una trista llengota era capàs d'empaitarte fins al carrer de Provensa, y acabant per un vigilant de patis per mal nom *Futarets*, (te foteré el canti!, te fotaré la galleda!, te fotaré l'escombra!, etc., etc.) se passava per un sereno més pelat que una bola de billar y intim amic d'un gos que's deia Pastor y que tenía pels a la punta del morro, en el blanc dels ulls y a n'allà aont no'n té ningú; per un mosso dit Jaume que feia de Ganimedes en la taula escolar, amb una prudencia mai prou alabada y per un altre mosso anomenat *Tedeum* qui ha fet sort y es cap de colla dels infermers de l'Hospital de Santa Creu.

Pera més endavant, quan siguem als temps d'anar a peu a col-legi, parlarem d'una classe intermitja, els *ayos* o els ajudants; ara anirem a n'els mestres de la primera ensenyansa, no sense prometre avans, am tota solemnitat, ocuparnos dels altres tal com mereixen. Oh! aquell senyor Alegret....

Dels mestres de la primera ensenyansa, que vaig tenir en aquella casa, ja no sé si cap ne fà; conto que nó casi, casi.

Hi havía un senyor Castillo ros com un fil d'or y més bò que un tros de pà. Tota la seva il-lusió eren unes ulleres d'or; nosaltres varem regalarleshi, molt magretes, això sí, però eren ulleres d'or y tots varem estarne contents. Pobre D. Fernando, ara'l veig per els tenderols del moll.

Y D. Ramón? Havía estat sargent—militar, que deia ell—tenía la lletra més caligràfica del món y era el fumador més rabiós de totes les Espanyes. Petit, gras y amb uns pèls, durs com agulles. (Com els recordo aquells pels amb els quals ens refregava les galtes el día en que estava alegre.) Era un altre tros de pà; l'home fumava per tot arreu: a classe, al pati, jo crec que adhuc a la capella y era de veure com amagava el cigar a l'arribada d'un superior... Devegades sota la campana, altres darrera l'encerat, a voltes en la butxaca. No fa de mestre tampoc; es a Hosca, al seu país.

Després hi havía en García, també ex-sargent, castellà, roig, petitó. Are trevalla als jutjats. Més embustero que'n Calces, però més bò que'ls altres dos. Ja'n podía ser de tímida y bona persona la criatura que li confiaven; al cap d'un mes ja li trencava'l respecte y se n'anava al comú sense repicar les castanyoles amb els dits pera demanar permís.

També hi hagué en Rubio, però a n'aquest, que es molt notable, el possaren entre'ls *ayos*. Anem al senyor Peyron.

D. Josep Peyron es, o era, la persona més pulcre en el vestir, en la pell, en el menjar y en tota mena d'accions y de resultants que he conegut en ma vida. Si hagués sabut ensenyar gramàtica y aritmètica com nete-

jarse les ungles y dessembossarse les orelles, mestres com ell no n'hi haurían. Però ¡ai! acabada la netedat, casi bé acabat tot. Tenía un defecte gros; li agradaven els espietes. No es tant sols que li agradessin, es que fins en feia cría. Entenc per ferne cría, donar premi a n'aquell que duia noves y castigar al denunciat. A n'el meu entendre d'aleshores y fins en el d'avui s'hauría de fer al revés. Això ens el feia antipàtic, això y la netedat, siguem francs, perquè l'amistat am l'aigua es com l'amistat am les dònes, t'agafa de grandassot. Pel demés el senyor Peyron tenía la deria de ser intransigent en materies religioses; cada dissapte ens encolomava l'Evangeli de l'endemà, però això ens alegrava; quan sentiem: «En aquells temps digué Jesús als seus deixebles» el cor ens feia un salt y vèiem joiosament desaparèixer la llissó d'aritmètica.

Un día resavem les lletanies; el bis del *ora pro nobis* se prolongava un xic massa; era un escàndol. *Turris Davidica. Ora pro nobiiii...is.*

El senyor Peyron tingué un gest:

—*Basta, herejotes, no consiento burlas. En materias de religión soy, soy, soy... el mismo Satanás!*

Fins dimecres.

LETTA.

Papitu sentimental

Estimem a les besties

Mentida!... Bola!... Ensarronada!... No, no s'hi pot creure en aquesta mena de gent, que am posat planyívol diu:—Ai, senyora Madrona, pot ben bé creure que per mi, no hi ha rès com els gats!...—o bé:—Miri, senyora Poneta, si se'm morís el *Lilí*, no trigaría ni un més en esser enterrada!...—Mentida!... Bola!... Ensarronamenta!...

Quan un es un xic badoc, quan un es lo suficient babau per creure en una pila de paraules buides, com, per exemple, en l'amor de les dònes, els sagrats drets del poble, y el xampany de tres pessetes, aleshores si que's pot fer cas de lo que diuen les dònes y molts mascles també, que no sabríen viure sense una bestiola al costat. Camàndules!...

Tots heu sentit dir que hi ha gent que estima als cavalls. Si, si!...

Mireu: si tenen possibles, els compren, els fan rentar, respallar y els donen alimentació; tot això es ben veritat. Però, immediatament, els fan enganxar en un trasto, de trevall o burgès, tant se val, que li diuen carro o cotxe, y ells, els adoradors, els aimants de les besties, s'hi fan arrossegar!... Farsants!... Oh, y ademés, sempre procurant los amor, no's descuiden de que la tralla del carreter o del cotxer, els mesuri l'esquena.

Y què'n direm dels que portats pel seu amor als cavalls, hi munten, els donen cops de fuet y fins els claven unes petites rodes de ferro a les entranyes?... Y dels que criden, *caballos, caballos!* en les curses de toros?... Y consti que no trovareu ni una persona tant sols, que no vos digui que s'estima les besties y sobretot els cavalls!

Quants de vosaltres, llegidors, en un día de pluja, no dieu una pila de coses, ni gaire oloroses ni molt menys decoroses, a la pobreta mare del penco que arrossega el pessetero en el qual vos heu entaforat, a fí d'arrivar aviat y aixut a casa vostra!... Confesseu que sou gent sense cap mena de cor, egoistes llegidors del xafarder PAPITU.

No es, sens cap mena de dupte, molt més adorador del cavall, el punt que arreplega triplicada la postura que ha sortit en porta? Y si ve la contra, que també sol vindre, al punt dirà totes les baixeses que volgueu, però a la fi se tracta d'un cavall de cartes *de una sola hoja.*

Y dels pobrets aucells, què'n direm?

Que aquestes bestioles no's troven ben bé en l'aire, no's pot negar. Diguin lo que vulguin els llibertaris, una cosa es la llibertat y una altra viure en les branques d'un arbre; y aixís com no's pot viure en mitx del carrer, tampoc se pot consentir als aucells, que visquin sens domicili. Som o no som partidaris de la sacrossanta llibertat?...

Per això s'agafa els aucells y se'ls empresona en una gavia, y se'ls posa sobre'l seu caparronet una fulla d'escarola, panís dintre de la menjadora y en un recó un gotet d'aigua.

—El metge li va equivocar la malaltia, va dirnos que moriría d'una *ficció de cor* y va morir sota'l tren.

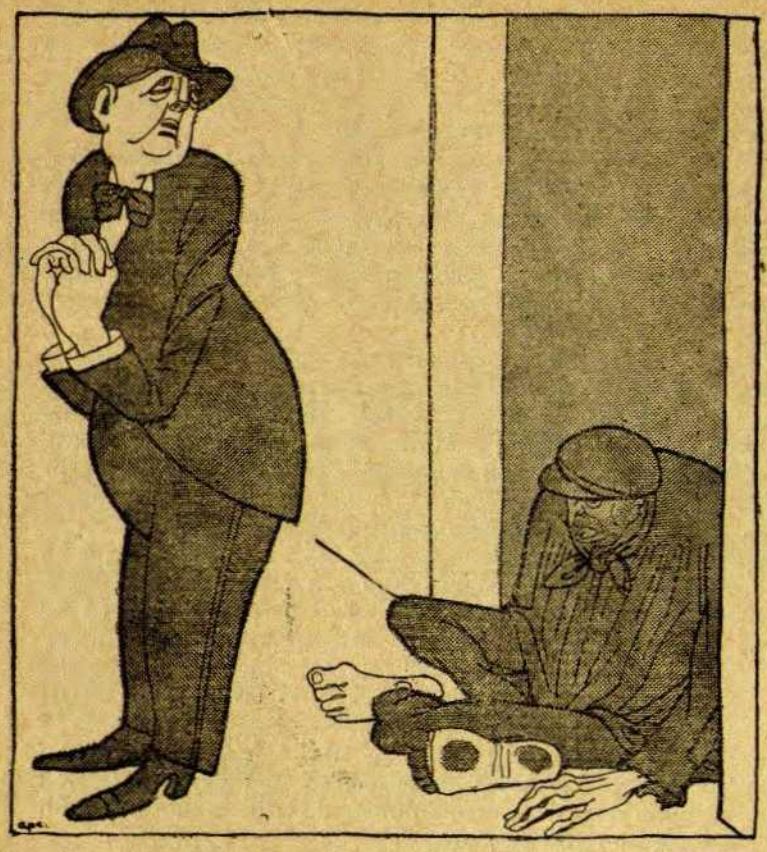

—¡Vos esteu morint de fam y esteu dejú desd'ahir!... ¡Alabat sia Deu!¡Quina casualitat tant providencial!... Me'n vaig desseguida a cercar el Vàtic.

Que l'aucell s'aborreix? Tant li fa. Un aucell, diguin lo que vulguin els partidaris de la llibertat, no té necessitat de sortir de la gavia, per anar a fer el tresillo, com qualsevulga ilustrat soci del Ateneu.

Y les dònes, vos diràn, tot esguardant estúpidament l'aucellet que piula:—Ai, el pobrissó, mireu que està content!...

Además,—y no perdent mai el punt de vista amorós que senten homes y dònes pels aucells,—el veinat no deixa ni un moment de prodigar a les bestioletes proves de afecte. Les raspes del pis de sobre, espolsen tota la brutícia de les alfombres, mantes y llensols damunt de la gavia. Y els que amorosament els tallen un ala perquè no volin? Què'ls sembla si una rassa superior als homes ens tallés una cama per que no caminessim?

Vaja, diràn vostès lo que vulguin, però el cas es que no's pot negar que entre tots aimem molt a les bestioles.

Son molts els que'ls agraden els lloros. Y mireu si'ls agraden y estimen, que fins els lliguen la pota am cadena.

Les que's queden per vestir sants, s'estimen els gats com si fossin un promès. Y mireu si se'ls estimen, que quan ells tenen desitjos de... vaja!... ja ens entenen... volem dir quan arriva el mes de Janer... entesos?... Doncs bé, quan arriva aquet mes, les senyoretes agafen el gatet y el donen al veterinari, a fi de que privi al animalet del *recreyu de la persona*.

Potser lo més trist es nèixer gos de casa bona. Pobre del quiso que cridi quan el deixin sol... Ai d'ell si's permet donarse el luxe de les expansions fisiològiques!... Garrotada seca!...

Hi ha qui s'estima tant al gos, que fins quan té pressa, puja al tramvía y fa seguir l'elèctric pel foxterrier o gos d'aigues.

Que un gos arreplega un òs pel carrer?... Castanya. Que olora entendrit a una mosseta de seu ram?... Bastonada. Que es famella y té cría?... Se li treuen y ofeguen els menuts...

Y això sí, sempre sentireu dir, sobretot a les dònes:

—Ai, creguim, senyora Madrona o donya Poneta, el día que se'm mori aquest animal y com que me l'estimo de debó, no'n vui tenir cap més... Se'ls posa afecte com si fos una persona...

Mentiders, més que mentiders!...

Un fet vandàlic

Gairebé tots els diaris portaven el 31 del passat un anunci del teatre Arnau que deia:

«Inauguración de las interesantes y sugestivas veladas especiales denominadas MARTES BLANCOS, en las cuales las artistas de la casa, desafiando las inclemencias del tiempo y baja temperatura, en obsequio al selecto público harán gala de las más finas y elegantes deshabillés artísticos y ligeros trajes interiores».

Quan arrivàrem a l'Arnau, «las finas deshabillés» ja comensàven a fer gala. Va sortir la Paraiguera amb una camisa comprada a la Virreina, després una excambrera am camisa y pantalons de llassos que semblaven l'arc de Sant Martí, una francesa am camisa-«entravée» y cantant la «Sisette», una altra honesta y noble dama amb una camisa que per davant li venía curta y per darrera li tocava a terra. Un xistós, recordant l'anunci va dir:

—Aquesta es la que està més interessant.

Fins aquí tot anava bé. L'un deia una cosa, l'altre una altra, que la qüestió era passar l'estona sense ofendre a ningú; però ens surt «La Estrella de Andalucía» y fillets quin xibarri! Tothom protestava de que la *Estrella* no surtís en camisa o en samarreta. L'empresa vinga tocar el bombo y fer sortir dònes y

a cada dòna vestida que sortía, bronca. L'empressari surt y diu que segons el seu parer el programa estava bé, y que «lo único que está mal en el programa, es lo de selecto». El públic crida: mateulo! y té de sortir un altre del empressaris a dir que dispensin, que tot lo dit queda relirat y com que l'escandol no mimvava, surt un policía y diu que qui vulgui vagi a la taquilla. Se va fer més cua, que quan al Banc cambiaven els «sevillanos.»

A l'endemà'ls diaris contaben lo succeit sense ficarse en detalls, però *La Veu*, retornant als díes dels fets vandàlics, escrigué escandalitzada:

«Al teatre Arnau hi va haver anit un escàndol més que regular perque ab tot y ser repugnant l'espectacle que s'hi donava, el públic ho trobava massa decent y, ab udols bestials reclamaba més bruticia. Això demostra la mena d'espectacle y la mena de públic que hi ha allí.»

Perdonins *La Veu*, però una dòna en camisa, no es cap repugnant espectacle, perque les que s'exibeixen en *deshabillée*, tenen la camisa neta com el qui més y el públic que cridava no demanava més bruticia, sinó'l compliment d'un programa, sansionat per les autoritats y publicat per els diaris barcelonins més apreciats per les families. Combatre lo que l'autoritat aprova es contribuir a les idees disolvents que tant de mal han fet y faràn sempre. Y que en últim terme, alguna d'aqueixes senyores, podíen dir com la Regina Badet: «Els meus pits son tant artístics y no pas més indecents que'ls de la Venus de Milo.»

Segurament que'l senyor Cambó, partidari de la Venus de Milo, y de les senyores en camisa, desautorisarà als pudíbons redactors de *La Veu*.

—T'acompanyo en el sentiment ¡popre Joanet!... només s'en té que un de pare...
—Ja es ben sensible, ja, n omés tenirne un; jo voldría heredar de mitja dotzena.

Cuplets volíen...

EL gremi dels sastres, que tant ben considerat está per tothom, ha celebrat un banquet y ademés una festa, pera la qual varen volguer contractar a lo millor que corre per Barcelona en qüestió de cuplets. S'en van a la Fornarina, y la Fornarina els hi diu que no pot esser; truquen a la porta de la *Chelito*, y la bona Consol els desconsola dient que té molta feina al «Tívoli».

Però el gremi dels sastres no's va desanimar. Cuplets volíen y cuplets tingueren, contractant an en Pepe Marquès.

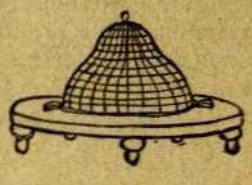

Rectificació

Entre'ls artistes de la primera volada o de la segona, que ornamenten la nostra ciutat, vola temps ha la fama de que'l Saló Parés, ornament del carrer den Petritxol, es el temple del mal gust de Barcelona.

El públic, que en materies d'art sempre vota pel mal gust, per raons que nosaltres sabem y'l públic no, fa cas omís de la fama que vola entre'ls nostres estimats pintors y no creu ni deixa de creure en que cân Parés sigui el temple del gust que dèiem.

Nosaltres, veritables amics del digne propietari d'aquell armoniós saló, que encara que un si es o no es desmarxat, n'hi pot haver de tant escaients, però que ho siguin més no; tenim el natural interés en ventar aquesta voladora fama que'l fa, tot y armònic com es, el palau de lo que agrada al gros públic.

Reconeixem que aquet saló gloria de Barcelona y del mateix carrer den Petritxol, ha recullit en les seves avui desmarxades parets, tot l'art d'aquets últims vint anys, en que el mal gust ha dirigit el món, per causes que nosaltres sabem y que ara'ns guardarem prou de explicar.

El senyor Parés, comerciant inteligent y actiu, honor del comers barceloní, no feia més que cumplir am la seva obligació, aixoplugant en el seu acreditat establiment tot aquell art pel gran públic. En aquet sentit creiem justificada la fama de temple del mal gust acumulada an aquella botiga, però ja no hi creiem tant com això, al considerar que la culpa no va ser ni del senyor Parés, ni dels pintors, ni del públic, sinò de l'época que, com la mort, mai te culpa.

Cân Parés, florint entre'ls tortells, les coques de llardons, les ensiamades y els bescuits de nata, flor y nata de la blanca llet, va ser el tabernacle ont s'hi adoraren els famosos quadros d'assumpte, ont les persones enteses y les no enteses s'anaven a enternir considerant lo trista y miseriosa que es la vida del home. Assedegats de lo que s'en deïa la vida, els públics de la Barcelona de l'Exposició Universal, s'empenyíen al saló Parés, per extasiarse davant d'aquella expressió o davant d'aquella passió pintada, complementant aixís la sortida de missa de dotze, fent temps per anar a comprà'l tortell, que'ls venía de pas, y agafant gana per dinar, ja que tot això succeint en diumenge o festa d'entresetmana, l'àpat era mes abundós que'ls díes de cada día.

Aquesta fusió de la missa de dotze, del tortell, del art, de la passió, de la gana y d'un bon dinar, casi per forsa havíen de portar una confusió que havía d'acabar en un mal gust veritable.

Aquells temps, com sol succeir am tots els temps, van passar. El saló Parés, ha quedat. Novells artistes han vingut, però nou públic no s'ha presentat, y la fama del mal gust producte d'aquella barreja de tortells y misses de dotze ha quedat arxivada en la fantasía dels novells pintors, que creuen culpa d'aquella època'l que les seves voluptuoses y agradables obres no tinguin acceptació.

La culpa, senyors, com hem dit, no es de l'època, perquè l'època, com la mort, mai te culpa: la culpa no es de ningú y molt menys del senyor Parés: la culpa es de la nostre època, que tampoc té culpa, sinò raò, que'ns complau reconèixerli; la nostre època, am molt bon acort, separa l'art del gran públic perquè coneix que una cosa es el gust y una altra la multitut, dugues coses que encara que sembli mentida son enemigues.

El digne y actiu senyor Parés, ha obert, com a bon comerciant, les portes del seu armònic establiment al art modern. El públic no n'ha fet cas. La culpa, doncs, no es del senyor Parés.

Morts y enterrats els quadros d'assumpte, coneguts també per quadros sentimentals, mort el públic de cân Parés, o si els nostres llegidors més s'ho estimen, mort el públic l'època de cân Parés, morts els quadros sentimentals. Separats l'art, el tortell y la missa de dotze, vinguts al món els pintors de la primera y segona volades que are volen per aquesta ciutat.

Cân Parés, no es el temple del mal gust, sinò que es el temple dels quadros d'assumpte ont els que no'n tenen no son adorats.

Els que escrivim aquet periòdic rectifiquem, doncs, la mala fama que pugui tenir la antiga y acreditada casa Parés y fem constar que no som ni enemics del seu senyor propietari, gran amic nostre, ni dels pintors que hi van fer la fortuna, ni del gran públic, ni dels quadros d'assumpte. Nosaltres, encara que'ns estigui mal el dirho, admetem els quadros d'assumpte, però am la condició *sine qua non* de que'ls personatges o els paisatges que hi figurin s'inhibeixin de tot sentiment que de lluny o d'aprop fassi referencia a l'assumpte.

Si'l senyor Parés se vol treure la fama de representant del mal gust, que segueixi fent exposicions de pintors moderns com ha fet fins ara. Els pintors que li podem recomenar com a contraris al mal gust son els següents.

El sumptuós Nonell, que no es la sumptuositat pintada, sinò la sumptuositat mateixa; l'armoniós Apa; el pintor Colom, que té propietats a la llum com altres en tenen a la terra; en Canals les figures del qual se fonen als ulls y els colors del qual se fonen a la boca; l'Ivo Pascual, tendre y esponjat com les terres dels horts y demés terres de regadiu ont generalment hi canten els rossinyols; l'Aragay, que a l'una mà l'una, l'altra a l'altra mà y l'altra mostrantli la més grandiosa de les visions, les gracies l'acompanyen per tot arreu; el célebre Mir, que xucla les fineses de l'humitat per ornament dels seus quadros; les fires y festes de color del gloriós Anglada, organisades sense reparar en gastos, y altres pintors inèdits els noms y condicions dels quals anirem publicant al seu degut temps.

Amb unes quantes exposicions d'aquets eminents artistes, les coses se posaràn a tó, però sempre tenint present que'l senyor Parés no ha d'admetre al seu armònic establiment, cap dels pintors que recordin l'art dels temps del gran públic de missa de dotze, entre'ls que figuren tots els de la Societat Artística y Literaria, sense escepció, y altres que ara no estem per citar.

Un cop celebrades aquestes exposicions, responem de que la fama de mal gust s'esvairà per sí sola; però de lo que no responem es de que'l gran públic s'arrivi a interessar per una obra de bon gust. Si d'alguna cosa podem respondre, es de lo contrari.

ARPOL.

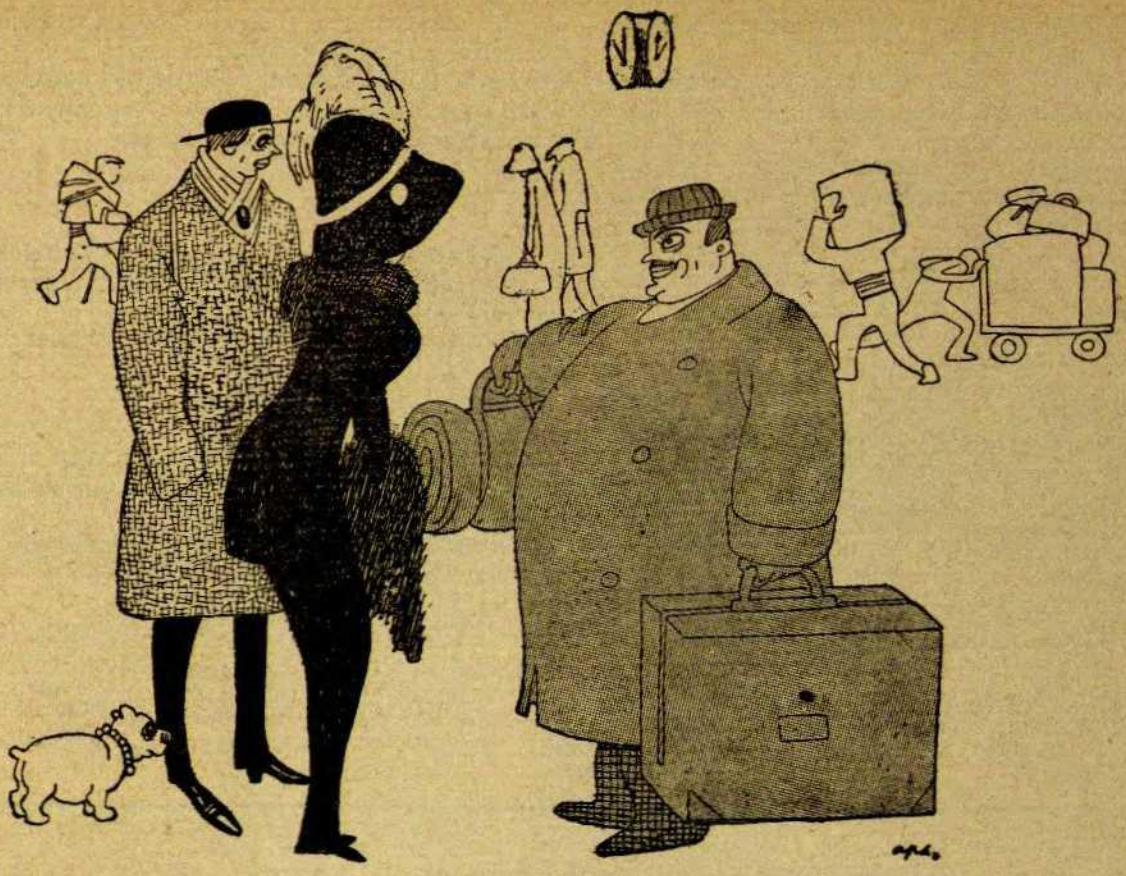

LA GLÁNOLA

—Me'n valg a la Mandxuria que'm sembla que hi ha negoci a fer: he llegit al *Poble* que'l govern ofereix grans premis en metàlic als metges que morin cuidant atacats.

L'accident de la Chelito II

La revinguda y xiroia Chelito II, s'ha vist impossibilitada de fer aixecar els cors dels concurrents del Gayarre durant algunes nits. Tot, per una formidable explossió de gas y un petit incendi, ocorreguts en el domicili de l'avans dita Srta. Chelito II y que es el mateix aont viuen la Bella y llur respectable mare.

Al saber el sinistre, acudirem freturosos al domicili de la celebrada artista am una gran ansia pera sapiguer quan tornaría a fer la pussa. Dels seus propis llabis, sabem que serà prompte; cap cremada ha senyalat les seves carns opulentes y admirades. Sols se tracta d'un lleuger socarrimat, que desapareixerà breument mercès al *crecepelo* y que mentres tant se dissimularà amb el crepée de sa germana Consol.

RELLISCADES

Del *Pueblo*, de Sabadell, del día 30 de Janer.

Anteayer el vecino de nuestra ciudad Eugenio Casals, dió cuenta á la Jefatura de Policía de haberse encontrado dos cabras..

Ja sabem lo que devíen dirli a la delegació al Eugeni Casals.

O bé li digueren gratis, o bé li recomanaren el bon ungüent de soldat.

El Noticiero Universal del día 31 del mes passat se commou com tots els demés colegues, diaris y setmanals, parlant de la *Granja-Sanatorio de Tarrasa* y *Antituberculosa*.

No solsament se commou *El Noticiero* sino que tenint al davant la llista dels donatius que publica el diari dels pensionistes, se commou tothom.

D. Adolf Llopis, autor de l'Histògen, regala un munt de pessetes; D. Pere Casanoves dotze gallines y un gall pera que fassin broma; uns altres no sé què més; finalment s'han regalat *una caja de bencina para el motor de los Señores Deutsch y 72 paños para la limpieza de la señora de Macaya.*

La Publicidad, explicant el temporal, sofreix una avería a l'arrivada a Mataró:

—«En Mataró creemos hallar fuentes de información, pero a la antigua Iluro, ningún hijo le ha tragado el mar.»

Ja han passat coses grosses a Mataró, però vaja, trovem que hauría estat massa que un mataroní s'hagués tragat el mar.

Es inmens l'Aladern, conegut també per Cosme Vidal y per *Kosmóphilo!* L'altre día describía en *El Progreso* un matrimoni civil, y acavava dient:

—«... se cantó un himno á la vida, con música de platos, tenedores y cucharas, con salva de botellas, en que Lerroux, como Cristo en la cruz, ofreció su sangre a los comensales, es decir, les ofreció su exquisito champagne, el *champagne Lerroux*, ya célebre en el universo.»

Això ja no es una relliscada, això es una bojería. Primer, que'l Crist no và oferir la seva sang en la creu, sinó en el sopar dels dotze apòstols, que es ont els hi va dir allò de: «Preneu...» Segon, que en Lerroux podía tenir bona o mala sang, pero mai sang aixampanyada, com la sidra. Tercer que'l champagne Lerroux, no tant sols no es «célebre en el universo», sinó que no'l coneix ningú. Li hauría anat millor fent aiguardent, que es beguda de revolucionari y no pas champagne que ho es de gent de diners. De manera que com que'l champagne aquest es molt dolent, resulta que la sang d'en Lerroux es una mena de gaseosa.

La Veu, parlant de la catàstrofe de Torreblanca:

—«En el primer tren correu s'han retirat els cadàvres dels morts...»

Ja fa bé, ja, en Cullaré de riures dels intelectuals.

El Poble, en l'anunci de l'obreta d'en Gual, recentment estrenada a Romea, en lloc d'anunciar *Jordi Flama*, posava *Jordi Fuma*.

Ves quin capritxo! Ara que'l tabac s'apuja *El Poble* vol fer fumar a les criarures d'en Gual.

El viatjant novell fa'ls comptes pel burgès

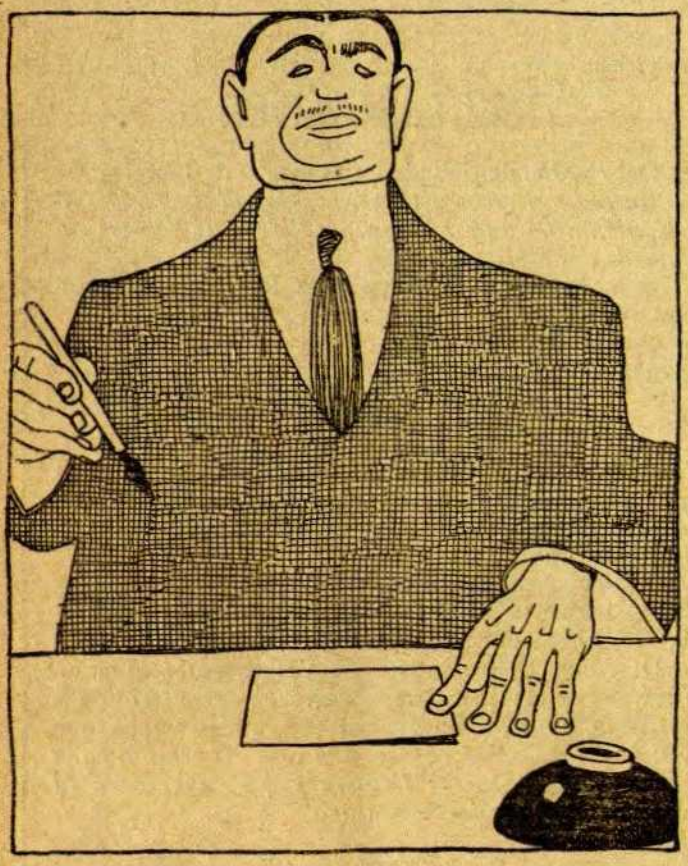

—Per gastos d'hotel. . . . 150

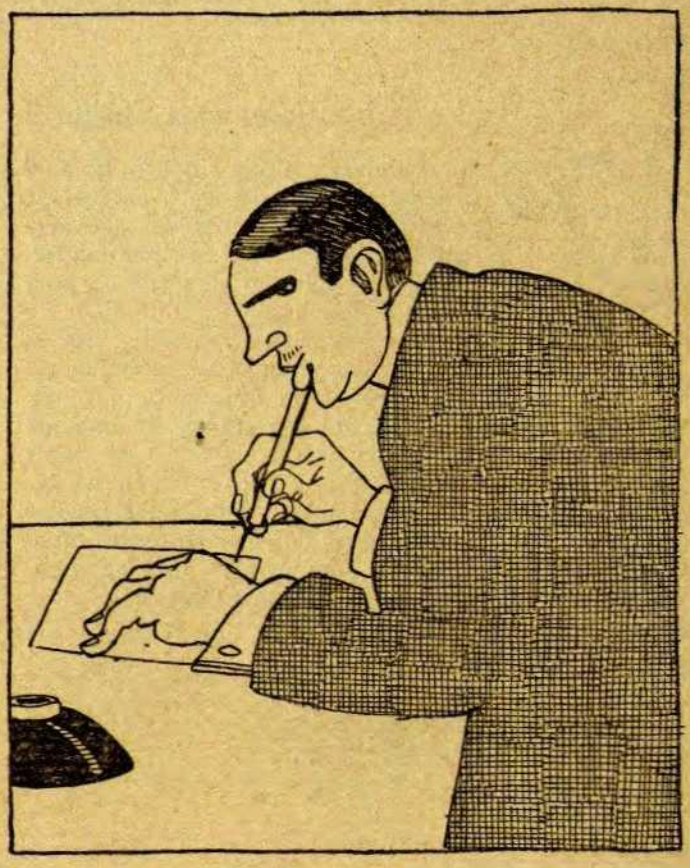

—Imprevistos... imprevistos. . . . 14

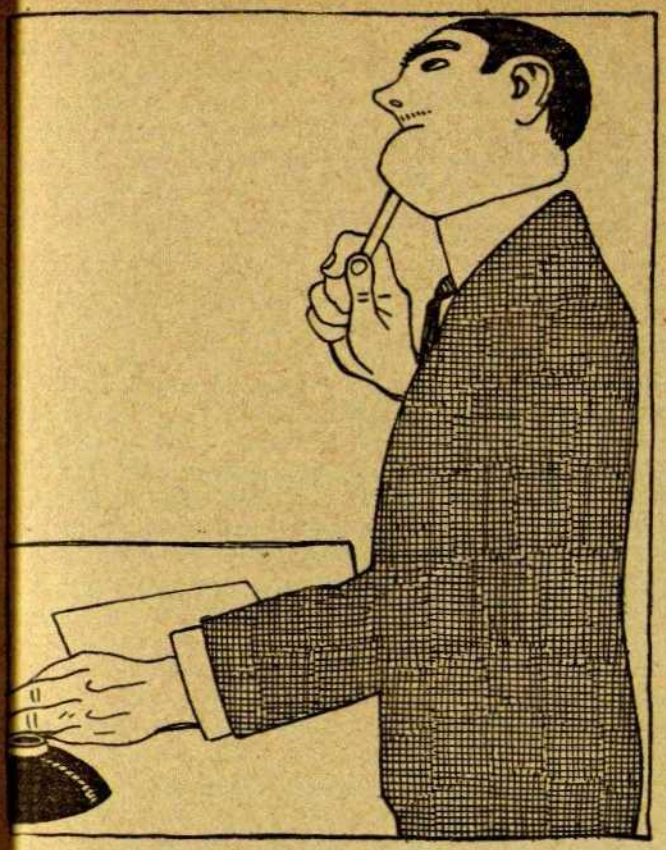

—Per cotxes y tramvies. . . . 7'50

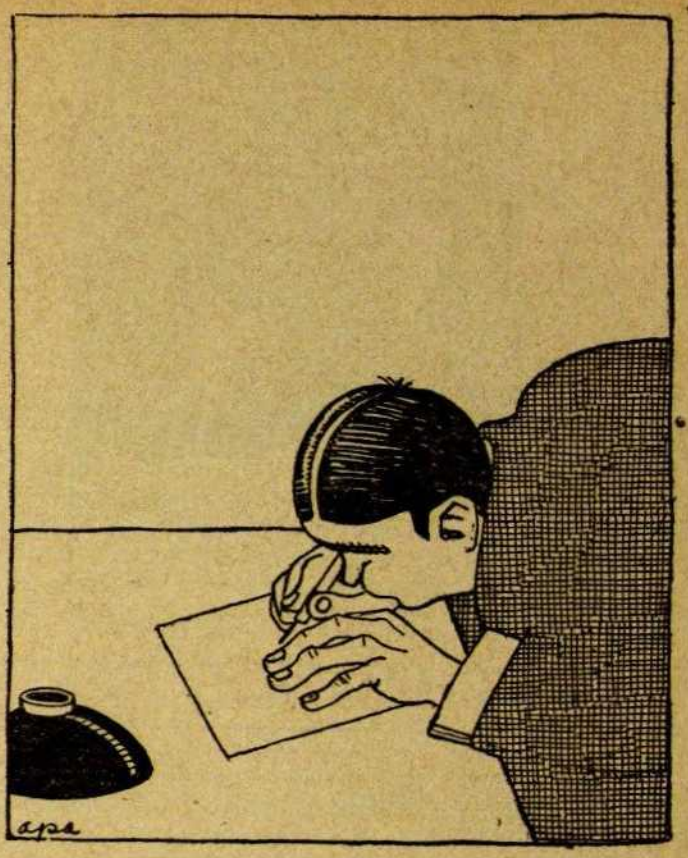

Per... per... perquè un hom no es de fusta. . . . 3

Tercerilles

L'aigua està donant molts mals de cap aquest any. Aigua en el Municipi am víctimes, y aigua arreu am dotzenes d'ofegats. Y lo pitjor es que hi va haver barca que amb un senzill cable que se li hagués llensat, hauría pogut salvarse.

Es una gran llàstima que en Junoy no sigui de la «Societat de Salvament de nàufregs». No n'hi ha un altre com ell, per tirar cables. Per això, algú a la *Pequeña Tribuna,* secció de *La Publicidad* per ell redactada, plena d'adjectíus encomiàstics, ja li ha posat per nom: *El vals de los besos.*

Una vegada, que ha volgut suprimir el ditirambi, pera manejar el fuet, ha sofert *La Publicidad* una d'aquelles lamentables equivocacions a les quals tant poc acostumats ens té. Vinga dir que no hi ha caritat, que la terra era plena d'aigua, però que'l cor de Barcelona era sec, que mentres la mar bramava, a la ciutat tot era silenci. Y mentres ho deia, va *El Poble Català* y obra una suscripció, y als dos díes vuit mil pessetes.

Y a les cinc del vespre del dilluns, día 6, ni *La Publicidad,* ni *La Veu*, que va dir lo mateix, han donat un xavo. Potser *La Publicidad* confía en que obrirà una suscripció *La Veu* y aquesta que l'obri *La Publicidad*, pera que segueixi el *vals de los besos.*

A l'Edén, triomfa la Sada Yacco.

—Perquè se diu Sada Yacco?—li preguntem.

—Perquè me tregueren aquest nom a Sevilla.

Y pera recalcar que ella no hi està gaire conforme y que essent molt espanyola. no està per finures extrangeres, ens digué:

—*Pero yo quisiera ponerme Sara Yacco, porque yo me llamo Sara ¿saben?*

Dòna guapa, la Sada Yacco, y ben espanyola, senyors, ben espanyola.

En Moraguetes se fica en un rotllo ont parlen dels naufragis y a un senyor castellà que fa combles y xistos, li pregunta:

—*¿Sabe V. que Marinel-lo, ja no es director de «La Tribuna?»*

—*Hombre, tan pronto ¿y porque?*

—*Porque con estos naufragios no ha quedado... ni un «marinel-lo».*

S'aixeca un bras. En Moraguetes s'amaga.

—No es estrany que s'hi perdin diners aquesta temporada al Liceu; jo només venc castanyes y no faig negoci...

Teatres y Concerts

Poca feina y mal pagada, vet'aquí lo que hem tingut, els sacerdots de la crítica en la setmana darrera. Entre tot plegat, l'estrena de dos terceres parts d'una trilogía dramàtica y original de l'excelent encarregat del Magatzem de velluts del Comte de Güell senyor Pin y Soler.

Les dos terceres parts estrenades de nou y l'altre, anomenada Poruga, y que ho era ja fa temps, son allò que's diu dolentes, però dolentes perquè sí. No recordem haver vist mai res tan cursi y, per si era poc, escrit en un català tant de municipal que *hasta* el senyor Narcís Oller va protestarne *sin embargo* el que ell escriu.

La Sra. d'Arnall (*nee* Xirgu) desde que s'ha casat sembla haber agafat una desenfrenada afició a les robes mudades; segons y quan ja va bé, però per abandonar el domicili conjugal trovem que es mol luxe aquell abric de pells y aquell barret. Pel demés tant ella, com la Morera com en Guitart varen fer lo que pogueren. Però, es tan difícil aixecarse sense bomba; es tant trist escriure assobre les ones Y escriure sobre les ones es representar «*Bibiana*».

La nostra més coral felicitació al públic que va xiular, potejar y negarse a saber el nom de l'autor que aquell vellet den Capdevila volía ferli saber.

Ah! En Giol com a empresa, Rip!

TAINE.

Per adovar la pistola

TOTHOM que ha intervingut en afers mercantils, sab perfectament que en les notes de gastos dels viatjants de comers, ben barrejades amb els comptes de fonda, de tren y de correu, hi figuren unes partides que diuen.

«Per netejar la pistola... Ptes. Tantes.»

Un bon viatjant, amic nostre, al enviar els seus comptes no's descuidava tampoc la partida anomenada; encara feia més; fos a Castella o a Valencia, fos al Nort o a la Andalusía, ell sempre pera netejar la pistola, apuntava cinc pessetes.

El seu principal, un bon principal, trovava molt conforme que'l seu dependent anés sempre am la pistola ben neta y estava disposat a corre amb els gastos que portés la llimpiesa. Ara;—sempre hi ha un pero—lo que trovava el bon principal es que quan se viatja, com viatjava el nostre amic, per provincies pobres, els industrials de les quals van afamats de diner, cinc pessetes son moltes pessetes per una sola netejada y que ben buscat, ben buscat, podría trovar el viatjant, qui li fés més acomodo.

El viatjant ho trova, y en la pròxima nota de dispendis el bon principal vegé que la neteja de la pistola del dependent, valía sols dos pessetes, en lloc de les cinc d'avans.

Tot hauría anat bé, si no fos que lo barato es car, tant en comprarse barrets com en fer netejar pistoles; prou ho va compendre el bon principal, quan al final del compte hi trovà aquesta partida.

«Per ferme adovar la pistola... Pts. 100.»

Suposem que la nova no haurà arrivat encara an els nostres llegidors y aixís tenim la satisfacció d'esser els qui'ls en entera.

Els enginyers civils, per una recent reial ordre, tindràn uniforme amb espasa y tot.

El senyor Marquès d'Alella té ja encarregats dos trajos d'aquesta mena. Un de gala y un pera diari.

Quan arrivi un bisbe, un ministre o bé ses mateixes Majestats, ja veuràn quina manera de competir amb el Comte de Torroella de Montgrí, el senyor Marquès d'Alella.

En Piña, l'Andreu y un altre el nom del qual no'ns ve a la memoria, sortiren de l'Edén am l'alegre companyía d'una xiroia senyoreta.

Muntaren a cavall y feren camí cap al Prat; però en essent allí va sorpendrels aquell mateix aiguat que remullà a tots els bons ciutadans de Barcelona.

Les carreteres esdevingueren torrents y els quatre excursionistes se vegeren obligats a romandre al Prat, fins al dimecres, en el mitjdía del qual tornaren a la seva llar.

Les fadigues de l'Andreu l'obligaren a jeure durant 48 hores.

Tres homes per una dòna? Trovem que no n'hi ha per tant.

Una mercè demanem. No podríen aguantarse durant les representacions del Liceu els joves casats a qui la demanem? Mirin que tothom s'hi ficsa y això no està bé per un arxiver del Bisbat y per una noia que, segons veus, portava de dot un milió a cada ull.

En Planas, aquell neulit noi Planas, s'ha enamorat y enamorat d'una torratxa. Passa les hores al capdamunt del passeig de Gracia pels volts de Rosselló; en els teatres no més té una estrella pera mirar y en els entreactes va al palc de les Llorac.

Lo bò es que tothom ho trova bé menys el seu Pilades, el noi Andreu. Aquet vol convèncel de que per motius de la salut no li convé el matrimoni somniat.—Home, si't xuclarà viu!...

En aquets temps en que tant desacreditades estàn les bacanals, mercès hi ha que donar an en Bielet Cañadó, persona qui, ademés de modos, té pit per organisar balls de disfresses.

Els nois del PAPITU, que seguim la gatzara allà ont se presenta, el dissapte passat, vàrem anar a fer el nas al Teatre Espanyol y efectivament, elles, les honestes dames, hi eren totes.

En els palcs hi havía la Conxita den Munné, la Blanche, am dominó negre penjada del bras del impalpable noi Andreu, la apetitosa Lolita Méndez, la ja cèlebre María germana de la no menys cèlebre Catarineta, la Llaunereta, que rodava d'una banda a l'altre com una ànima perduda, la Morelli al costat de qui fan explosió els termòmetres, l'Elvira Garrissó, amb aquells ulls y aquell nasset y aquella boca, la Lina Namias, l'espatarrant Nina Villefleur, amb un mosqué al costat que ensumava, ensumava y perdía el color, la Margarideta Amargós, la Chelito, la Chelito II y la senyora mamà d'abdues Chelitos, la María, la Tatons que feia molta barrila, la Magdalena que semblava que no's divertía gaire, la venerable Antonia Català, la Magda, francesa *charmante*, la popular *Nena* am cara de pomes agres y una negra *permanente*, que no deixà de ballar en tota la nit.

D'ells hi havía lo més triat; en Regordosa amb el barret enfonsat fins el clatell, el noi Bosch y Alsina, que no més va donar un *vistaso* per la sala, en Planàs, que com vostès saben no li falta un duro per divertirse, el simpatic espiritualista Enric Julià, que ja pesa cent vuitanta kilos, (per ara el guanya el *chico* Sevilla, que ja ha arrivat als siscents y pico), en Calvet *cadet* tant amable com sempre, l'Oller, no el *sanyó* Oller, Paco, que'ns sembla que no's va divertir gaire, el *pollo* Pelay Casamitjana, que amb aquells bigotis, diguin lo que vulguin sempre farà trò, sinó que ho diguin elles, en Jandru Riera, tan *snob* com sempre, en Jandru Soler, sarauista empedernit, (ja s'ho trovarà), el *sanyó* Pedrals, el discutit pintor Nestor Martín Fernández de la Torre, (vaia un nom compromès per ferlo cabre en la cinta d'una gorreta de marinerl), que feia *furor*, vaia si en feia, am totes les mandarines que li han sobrat dels seus quadros, l'Argilés, que no perdía el temps, en Batlle d'*El Diluvio*, qui com a membre del jurat va premiar a les *Chelitos*, ¡ah sicaliptic critic!, l'opulent don Pere Coll y Rigau, subdit americà am fortuna al rengló d'aquells paíssos, acompanyat del angelical Lluis Morote, que encara que anava de frac, estava trist, tristó; la *Parca* d'*El Progreso* amb un trajo just per fer l'anglès de *La vuelta al Mundo;* en Moraguetes que se les mirava embadalit, l'aristocràtic adroguer senyor Cendra (a) *Capseta*, qui portava la representació del *Centro de Cultura Musical*, en Baró de *La Publicidad*, que am les ulleres que porta y lo gros que's fa, sembla un buso dins de l'escafandre... y *otros muchos que sentimos no recordar*.

Cal fer constar, a fi de no tergiversar els fets, que no concorregueren al ball del «Espanyol» ni en Gaudí, ni en Paquito Albó, ni Mossèn Alcover.

El pobre.—Senyoreta, cinc centimets; pensi que podria ser son pare.

Correspondencia

Juliette, Esperem que compleixi la seva promesa, perquè hi ha una mica de tot lo que vostè's pensa: manca de noticies y excés de mandra.—*J. F.*, Molt conegut.—*Pep Bullanga*, Dolentot, dolentot...—*Nyinyol*, No ho podem aprofitar.

Imp. J. Horta - Barcelona.

L'HUMOR EXTRANGER

—Vaja, gendre, dèixem morir tranquila, mira que estic mala, no'n tinc pas per un mes.

—Ja, ja...això es molt bo per dir, y després resulta que n'hi ha per sis setmanes.

(*Le Rire*, París).

Auto-retrat del caricaturista W. K. Haselden, tal com ell s'imagina que se l'imagina l'opinió anglesa.

(*London Magazine*, Londres).

CICLISME (Historieta). (*Chips*, Londres)

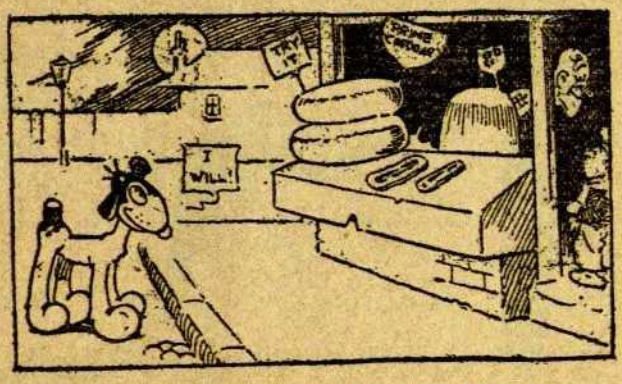

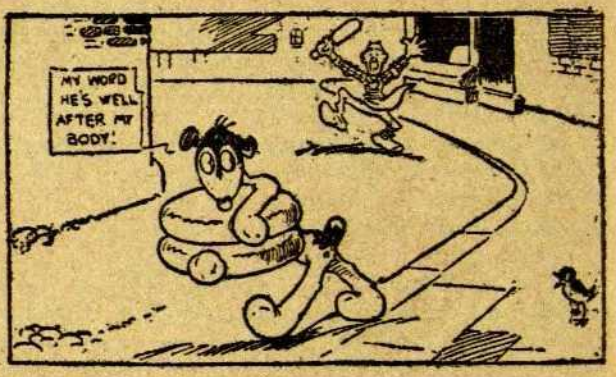

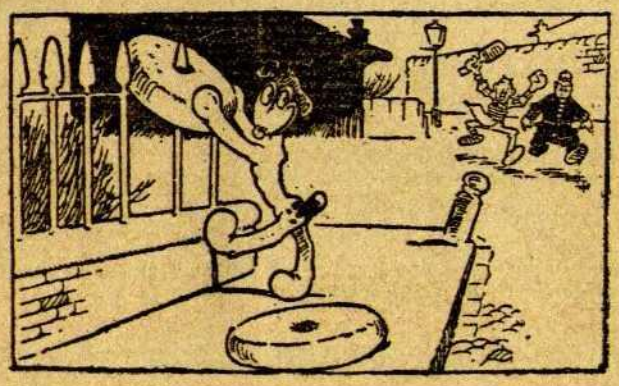

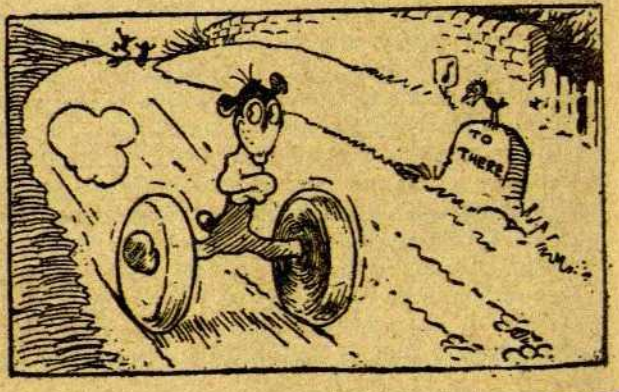

Pera curar els **REFREDATS** PELLETS del Dr. Mackenzy

GONOROL

SANTALOL SOL

Unic principi actiu de la Essencia de Sàndal, quina eficacia ha sigut reconeguda com superior a quants medicaments s'anuncia pera curar la *Blenorragia* en totes ses manifestacions, *Cistitis*, *Albúmina*, *incontinencia d'orina* y altres. Mètodo senzill y econòmic.

AVIS IMPORTANT: Pera evitar en quant siga possible que els malalts puguin ser sorpresos en sa bona fe o ignorancia, demaneu sempre SANTALOL SOL amb el nom GONOROL que hem patentat expressament pera dit objecte.

VENDA En en totes les farmacies, dirigint les demandes, reclamacions y consultes a **Farmacia SOL, Corts, núm. 606** (cantonada a Balmes). BARCELONA

TROPHOGENO FONT

Anemia - - Neurestenia

Tuberculosis

J. HORTA

Imprenta Litografia

Llibres Ratllats

Méndez Núñez, 3 y 5-BARCELONA

E. BLY

Taller de Fotogravat

Barbará, 35, principal

TALLER DE CONSTRUCCIÓ Y REPARACIÓ

DE MÁQUINES Y AUTOMÓVILS

Especialitat en Maquinaria pera les Arts Gráfiques

FRANCISCO MARINÉ

Córcega, 356. - GRACIA

Dr. CASTELLARNAU VIES URINARIES : MALALTIES SECRETES

APLICACIÓ DEL 606

Consulta de 11 a 1 y de 5 a 8. — **Rambla del Centre, 11, pral.**

DEMANIS PER AFAVORIR EL TREBALL INTELECTUAL Y CURAR LA NEURASTENIA, IMPOTENCIA, DEBILITAT, EXTENUACIÓ, VELLESA PREMATURA, TRISTESA, DEPRESSIO DEL SISTEMA NIRVIÓS Y AGOTAMENT DE FORSES PER EXCÉS, EL

VI VITAL AMARGÓS

PODERÓS REPARADOR Y ESTIMULANT

DE LES FORCES FÍSIQUES Y INTELECTUALS

El VI VITAL AMARGÓS transforma l'extenuació en vigor, la debilitat en forsa, y l'anemia en riquesa de sang. El gran abatiment, la penosa tristesa que senten els neurastènics desapareix com per encant prenent el VI VITAL AMARGÓS.—Farmacia del senyor amargós, Plassa de Santa Agna, 9 —Además se ven en les principals farmacies, droguerles y centres d'especialitats farmacèutiques del món.

Pera curar l'anemia

PILDORES PINK

POUS ARTESIANS, FIGUEROLA

Aparell patentat. Sense aigua no's paga. Representant: Carvajal, Rambla del Centre, 25.

Armes es compren

Porta de Santa Madrona, 8

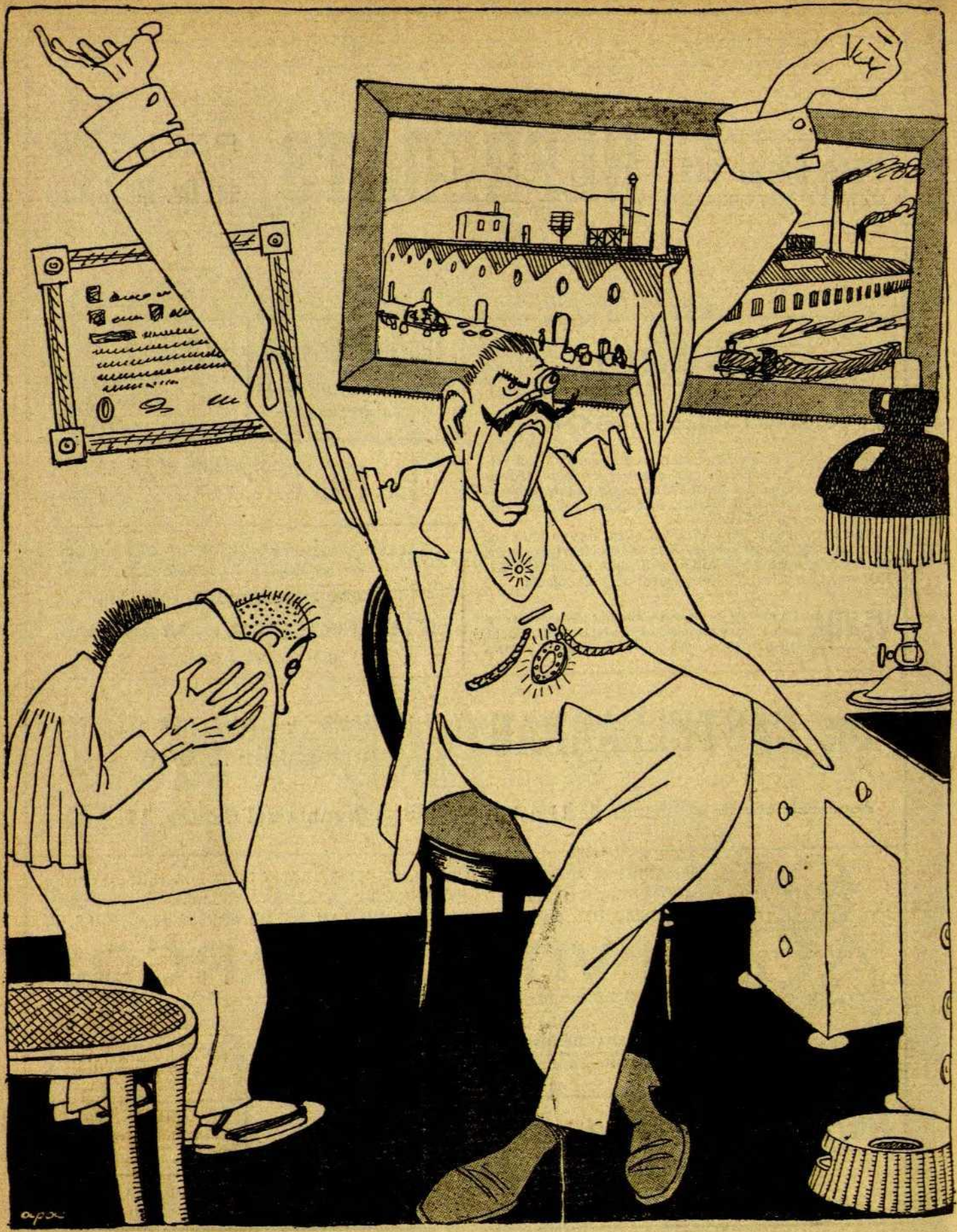

ELS HABITANTS DE LA LLUNA

—Ja n'estic tip de vagues! Si això dura massa, arrenco les màquines y me"n vaig a establirme en un altre país més civilisat aont no's parli de vagues, ni reivindicacions, ni romansos!